

Ének-Zene fakultáció

helyi tanterv

Érvényes: 2023.09.01-től a 11-12. évfolyam számára

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS	4
<i>Általános megjegyzések</i>	4
<i>A tantárgy órakerete:</i>	4
<i>A témakörök óraszámja évfolyamonként.....</i>	4
<i>Tankönyvek, segédeszközök</i>	5
<i>Értékelés</i>	5
11. ÉVFOLYAM	6
<i>Bevezető</i>	6
ZENEMŰVEK/ ÉNEKES ANYAG	6
<i>Ismeretek</i>	6
<i>Fejlesztési feladatok és készségek</i>	6
<i>Fogalmak</i>	6
<i>Javasolt tevékenységek</i>	7
<i>Tantárgyközi integráció</i>	7
ZENEI REPRODUKCIÓ/MŰELEMZÉS, KREATÍV KÉSZSÉGFEJLESZTÉS.....	7
<i>Ismeretek</i>	7
<i>Fejlesztési feladatok, készségek.....</i>	7
<i>Fogalmak</i>	7
<i>Tevékenységek.....</i>	7
<i>Tantárgyközi integráció</i>	7
ZENEI REPRODUKCIÓ/ ZENEELMÉLET, KOTTAOLVASÁS, DALLAMÍRÁS.....	8
<i>Ismeretek</i>	8
<i>Fejlesztési feladatok, készségek.....</i>	8
<i>Fogalmak</i>	8
<i>Tevékenységek.....</i>	8
<i>Tantárgyközi integráció</i>	8
ZENEI BEFOGADÁS/ZENETÖRTÉNET	8
<i>Ismeretek</i>	8
<i>Fejlesztési feladatok, készségek.....</i>	9
<i>Fogalmak</i>	9
<i>Tevékenységek.....</i>	9
<i>Tantárgyközi integráció</i>	9
ZENEMŰVEK/ZENEHALLGATÁSI ANYAG.....	9
<i>ismeretek</i>	9
<i>Fejlesztési feladatok</i>	9
<i>Fogalmak</i>	10
<i>Javasolt tevékenységek</i>	10
<i>Tantárgyközi integráció.....</i>	10
<i>Zenehallgatás anyaga</i>	10
<i>A továbbhaladás feltételei.....</i>	10
12. ÉVFOLYAM	12
<i>Bevezető</i>	12
ZENEMŰVEK/ ÉNEKES ANYAG	12
<i>Ismeretek</i>	12
<i>Fejlesztési feladatok és készségek</i>	12
<i>Fogalmak</i>	12
<i>Javasolt tevékenységek</i>	12
<i>Tantárgyközi integráció</i>	13
ZENEI REPRODUKCIÓ/MŰELEMZÉS, KREATÍV KÉSZSÉGFEJLESZTÉS.....	13
<i>Ismeretek</i>	13
<i>Fejlesztési feladatok, készségek.....</i>	13
<i>Fogalmak</i>	13
<i>Tevékenységek.....</i>	13

<i>Tantárgyközi integráció</i>	13
ZENEI REPRODUKCIÓ/ ZENEELMÉLET, KOTTAOLVASÁS, DALLAMÍRÁS.....	13
<i>Ismeretek</i>	13
<i>Fejlesztési feladatok, készségek</i>	14
<i>Fogalmak</i>	14
<i>Tevékenységek</i>	14
<i>Tantárgyközi integráció</i>	14
ZENEI BEFOGADÁS/ZENETÖRTÉNET	14
<i>Ismeretek</i>	14
<i>Fejlesztési feladatok, készségek</i>	15
<i>Fogalmak</i>	15
<i>Tevékenységek</i>	15
<i>Tantárgyközi integráció</i>	15
ZENEMŰVEK/ZENEHALLGATÁSI ANYAG	15
<i>Ismeretek</i>	15
<i>Fejlesztési feladatok</i>	16
<i>Fogalmak</i>	16
<i>Javasolt tevékenységek</i>	16
<i>Tantárgyközi integráció</i>	16
<i>Zenehallgatás anyaga</i>	16
<i>A továbbhaladás feltételei</i>	17
KOMPLEX KÉSZSÉGFEJLESZTÉS	17
<i>Ismeretek</i>	17
<i>Fejlesztési feladatok, készségek</i>	17
<i>Fogalmak</i>	17
<i>Tevékenységek</i>	17
<i>Tantárgyközi integráció</i>	17
EGYÉB	18
<i>A középszintű érettségi vizsga témakörei</i>	18
<i>Követelmények, amelyek teljesítése mellett tehető érettségi vizsga</i>	18
<i>Az érettségire bocsátás feltételei:</i>	20
<i>Műjegyzék</i>	20
<i>Szakkifejezések</i>	21

Bevezetés

ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK

A középszintű érettségi vizsgakövetelményei feltételezik a vizsgázó ének-zene tárgy iránti nagyobb érdeklődését, vonzódását és annak szándékát is, hogy a vizsgázó valamely zenei követelményeket támaztó felsőoktatási intézménybe kíván felvételt nyerni. Az ének-zene érettségi vizsga azon zenei képességek és ismeretek meglétét is ellenőrzi, amelyek szükségesek a zenei folyamatok, zeneművek részletesebb és alaposabb értelmezéséhez. Előtérbe kerül az elért zenei képességekben, az elvárható zenei ismeretekben kimutatható, alaposabb összefüggéseket is feltáró tájékozottság vizsgálata.

A részletes vizsgakövetelmények támaszkodnak a kerettantervi követelményekre. A részletes követelményrendszer magába foglalja reprodukálás, a befogadás és az alkotó tevékenység köreit, melyek mérése különböző vizsgaformák (írásbeli és szóbeli) keretei között történik.

Az egyes témaköröknél megjelölt minimum óraszámok, csak arányaiban segítik a tájékozódást. A témakörökön belül megjelenő fejlesztési feladatok átfedik egymást, egy-egy fejlesztési feladat több különböző témakörben is megjelenik. Ezáltal a tanórákon belül is érvényesül a komplexitás.

A Készségek fő területei:
előadói, befogadói és alkotó készség, melyek a fenti témakörökön belül találhatóak.

Az ének-zene tantárgy által fejlesztett kulcskompetenciák:
a tanulás, kommunikációs, digitális, személyes és társas kapcsolati kompetenciák, kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái.

A TANTÁRGY ÓRAKERETE:

<i>Évfolyam</i>	<i>Heti órakeret</i>	<i>Éves órakeret</i>
11.	2	70
12.	2	60

A TÉMAKÖRÖK ÓRASZÁMA ÉVFOLYAMONKÉNT

Témakör neve	KT T 5-6.	5.	6.	KT T 7-8.	7.	8.	KT T 9-10.	9.	10.	KT T 11-12.	11.	12.
Zeneművek/Népdalok	54	18	36	30	15	15	0	0	0	0	0	0
Zeneművek/Zenehallgatás	21	7	14	24	12	12	0	0	0	0	0	0
Zenei ismeretek/Ritmikai fejlesztés	12	4	8	6	3	3	0	0	0	0	0	0
Zenei ismeretek/Hallásfejlesztés	9	3	6	6	3	3	0	0	0	0	0	0
Zenei ismeretek/Zenei írás-olvasás	9	3	6	4	2	2	0	0	0	0	0	0
Zeneművek /Énekes anyag	0	0	0	0	0	0	22	11	11	0	16	14
Zeneművek/Zenehallgatási anyag	0	0	0	0	0	0	36	18	18	0	10	8
Zenei befogadás/Zenetörténet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	18
Komplex készségfejlesztés	0	0	0	0	0	0	12	6	6	0	24	20
Összes óraszám:	105	35	70	70	35	35	70	35	35	0	70	60

TANKÖNYVEK, SEGÉDESZKÖZÖK

- A Mozaik Kiadó Muzsikáló nagyvilág sorozat Ének-zene adott osztályos tankönyve, amelyet a tanulók a tanítási órán a Gimnázium tulajdonát képező könyvtári állományból magukhoz vehetnek. Lukin László-Ugrin Gábor: Ének-zene I-III. a gimnázium I-III. osztálya számára. Dobszay László: A hangok világa IV-VI.
- Hangjegyfűzet a kottázás, jegyzetfűzet a zenetörténeti, zeneelméleti és zenehallgatási ismeretek számára.
- Grafit és színes ceruza, valamint toll használata minden alkalommal eszköze az órai munkának.
- A további eszközöket, ének könyveket, kottákat a tanár biztosítja a tanulók számára.

ÉRTÉKELÉS

- Az írásbeli számonkérés a középszintű ének-zene érettségi írásbeli feladatlapon értékelése alapján történik.
- Szóbeli feleletek esetén a szöveges szóbeli értékelés segíti a fejlődést.

A tantárgy helyi tantervét kidolgozta:

Kiskunhalas, 2023. 08. 31.

Andáné Vastag Andrea
ének-zene
szakos tanár

A tantárgy helyi tantervét véleményezte, a nevelőtestület számára elfogadásra javasolta:

Kiskunhalas, 2023. 10. 02.

.....
Szabó Ferenc
intézményvezető

Jóváhagyta:

Kiskunhalas, 2023.

.....
fenntartó

11. évfolyam

BEVEZETŐ

A Kerettanterv témakörei:

- Zeneiművek /Énekes anyag – 16 óra
- Zenei reprodukció/Műelemzés, kreatív készségfejlesztés – 4 óra
- Zenei reprodukció/ Zeneelmélet, kottaolvasás, dallamírás – 20 óra
- Zenei befogadás/Zenetörténet – 20 óra
- Zenei befogadás/Zenehallgatási anyag – 10 óra

A témakörök és a fejlesztési feladatok átfedik egymást, egy-egy fejlesztési feladat több különböző témakörben is megjelenik, ezáltal a tanórákon belül is érvényesül a komplexitás.

Zeneművek/ Énekes anyag

ISMERETEK

- 10-12 mű éneklése tiszta intonációval az életkori sajátosságokat figyelembe véve (egyenre szabott kezdőhangról), a következő kategóriák mindegyikéből:
 - Egy szillabikus gregorián dallam éneklése latin szöveggel, emlékezetből.
 - Egy trubadúr dallam előadása szöveggel emlékezetből.
 - Egy históriás ének szöveges megszólaltatása emlékezetből.
 - Egy korál dallam éneklése magyar szöveggel emlékezetből.
 - Egy könnyebb barokk ária vagy dal szöveges éneklése kottából, tanári zongorakísérettel.
 - Egy klasszikus dal szöveges éneklése emlékezetből, tanári zongorakísérettel.
 - Egy magyar szöveges verbunkos dallam éneklése emlékezetből.
- Periódus terjedelmű, modulálás nélküli klasszikus zenei idézetek lapról olvasása szolmizálva (2#-2b-ig).
- Tíz népdal előadása szöveggel, két versszakkal emlékezetből (eltérő stílusú és más-más tájegységről gyűjtött), egy nemzetiségi vagy más nép népdala.
- Dallam és szöveg kapcsolata a népdalstílusokban
- Zenei nyelvjáráások, dialektusok jelentése a népzeneben
- A tanult dalok kulturális közegének megismerése
- Zenék és alkalmak
- Különböző korszakok – különböző előadói stílusok a műzenében

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS KÉSZSÉGEK

- Hallás utáni daltanulással elsajátított magyar népdalok és felismerő kottaolvasással elsajátított műzenei szemelvények éneklése
- Előadói készségük kifejező, átélt, tiszta intonációjú énekléssé fejlesztése
- A hangszerkísérethez és az éneklő közösséghez való alkalmazkodási képesség fejlesztése
- A dalokban megjelenített élethelyzetek, érzelmi állapotok megértése.

FOGALMAK

népzenei és műzenei dallamokhoz tartozó fogalmak, vokális műfajok

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- A zenei nevelés elsődleges tevékenységi formája az éneklés
- A kreativitás támogatása
- Éneklés az iskolai kórusban, hangszerjáték együttesben
- Részvétel az ünnepekhez kapcsolódó előadásokban, projektekben
- Részvétel a Zenei Világnap alkalmából rendezett iskolai programokban
- A Fejlesztési feladatok és Készségek elnevezésű részben javasoltak alkalmazása.

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- A magyar nyelv és irodalom, hon- és népismeret, hit-és erkölcsstan, történelem, földrajz, vizuális és digitális kultúra tantárgyakkal szorosan kapcsolódó témákban, egyes témákban a matematika, fizika, biológia, idegen nyelvek területeinek érintése.

Zenei reprodukció/Műelemzés, kreatív készségfejlesztés

ISMERETEK

- Az énekelt régi és új stílusú magyar népdalok elemzése a következő szempontok alapján: dallamvonal, sorszerkezet, hangkészlet, hangsor megállapítása, besorolás az alapvető stílusrétegekbe.
- Alapvető zenei formák, műfajok, zeneelméleti sajátosságok ismerete a tanult művészettörténeti korszakokban

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- Kreatív közreműködés a tanult ritmikai, metrikai, dallami és harmóniai elemekből létrehozott és a tanult formai eszközökkel szerkesztett kompozíciók megszólaltatásában.
- Rögtönzés és komponálás egyéni és csoportos formában.
- A zenei formaérzék fejlesztése
- A kreativitás, fantázia fejlesztése, közösségi élmény megélése

FOGALMAK

minden korábban szereplő fogalom

TEVÉKENYSÉGEK

- Az improvizáció és a kreativitás támogatása a tanult ritmikai és dallami elemek felhasználásával
- Ritmikai játékok
- Zenei kérdés, válasz rögtönzése
- Egyéni, csoportos ének, ritmus, mozgás, hangszer, vizuális megoldások, szavak
- Kottairáshoz alkalmas szoftverek használatának megismerése
- A Fejlesztési feladatok, Készségek elnevezésű részben megfogalmazottak alkalmazása.

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Testnevelés: ritmika megjelenítése, megélése mozgással. Magyar nyelv és irodalom: szöveg hangsúlyok, prozódia. Matematika: absztrakt gondolkodás fejlesztése a zenei formákon keresztül.

Zenei reprodukció/ Zeneelmélet, kottaolvasás, dallamírás

ISMERETEK

- A tanult anyagban leggyakrabban előforduló zenei műszavak, fogalmak, előadási jelek, hangszerek ismerete (lásd Szakkifejezések).
- Oktávig terjedő hangközök (csak a tiszta, kis és nagy), alaphelyzetű hármashangzatok ismerete és lejegyzése szolmizációs nevekkkel.
- Periódus terjedelmű klasszikus témák éneklése.
- Egy egyszólamú, hangnemben maradó, periódus terjedelmű dallam átírása betűkottából a vonalrendszerbe violinkulcsban (2#-2b-ig)

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- Lapról éneklési készség fejlesztése
- A tanult zeneelméleti elemek készségszintre emelése
- A zenei formaérzék fejlesztése
- Dallamírás gyakorlatának megszerzése

FOGALMAK

minden korábban szereplő fogalom

TEVÉKENYSÉGEK

- Hangszeres játék bekapcsolása
- Zeneelméleti ismeretek hallás alapján történő leírása
- A tanult elemek használatával rögtönzés
- Betűkotta és a vonalrendszer párhuzamos kezelése

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Vizuális kultúra: vizuális jelek és jelzések használata.

Zenei befogadás/Zenetörténet

ISMERETEK

- A zenetörténeti korszakok általános jellemzése, a társművészeti kapcsolódások bemutatása.
- A gregorián zene általános jellemzése. A zsoltár, a himnusz, a mise fogalmának meghatározása. A vokális műfajok felsorolása, a műfaji jellemzők meghatározása (mise, motetta, madrigál)
- A magyarországi reneszánsz zene általános bemutatása. A reneszánsz korszak jellemző hangszereinek felsorolása.
- A korál, a passió, az oratórium, a kantáta, a barokk opera meghatározása. Barokk hangszeres formák (rondó, variáció), műfajok (concerto, concerto grosso, szvit, prelúdium, fúga) értelmezése. A barokk zenekar összetételének és jellemző hangszereinek felsorolása.
- A klasszikus periódus, a két-, illetve háromtagú formák meghatározása. Jellemző műfajok (szonáta, szimfónia, vonósnégyes, klasszikus versenymű, klasszikus opera) általános bemutatása. A klasszikus szimfonikus zenekar összetételének meghatározása. A magyar verbunkos zene jellemzése, kiemelkedő mestereinek megnevezése. A tanult népdalokhoz kapcsolódó népszokások ismerete.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- A befogadás pályáinak szélesítésével, személyes – esztétikai, intellektuális, gyakorlati – zenei élmények szerzésével, irányított és önálló feldolgozással a személyiség és az esztétikai érzék fejlesztése.

FOGALMAK

Népzene – műzene, világi zene – egyházzene, abszolút zene – programzene a szakkifejezések jegyzéke alapján, minden korábban szereplő fogalom.

TEVÉKENYSÉGEK

- Tanulói kutatás, információgyűjt és könyvtár, internet segítségével, kiselőadások.
- Tanulói hangszeres bemutatás, tanári hangszeres-énekes előadás.
- Hangversenylátogatás.

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Magyar nyelv és irodalom: a műzene irodalmi kapcsolódásai,
- Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: a zene történelmi kapcsolódásai, zene a főúri rezidenciákon, zene a liturgiában, polgárosodás és a nyilvános koncerttermek, operaházak.
- Idegen nyelvek: zenehallgatási anyag idegen nyelven.
- Vizuális kultúra: önkifejezés, érzelmek kifejezése többféle eszközzel.
- Informatika: információgyűjtés az internet segítségével

Zeneművek/zenehallgatási anyag

ISMERETEK

- A hallgatott zeneművek zenetörténeti és főbb műfaji jellemzőinek azonosítása
- A zeneszerzők helye a különböző zenetörténeti korokban
- Hangszerek fejlődése a népzene és a műzene történetében
- Az adott zenemű történelmi, irodalmi és kultúrtörténeti vonatkozásainak megismerése
- A zeneművekben megfogalmazott gondolatok társítása hangszerelési, szerkesztési megoldásokkal, kompozíciós technikákkal, formai megoldásokkal
- A hallgatott zenei szemelvény társművészeti megjelenése
- A Műjegyzékben szereplő művek felismerése a továbbiakban megadott szempontok szerint, CD vagy hangkazettáról történő lejátszás alapján. Népi hangszerek: furulya, dudu, citera, tekerő, cimbalom felismerése, megnevezése. Korszak, műfaj meghatározása a megadott zeneszerzők műveinek alapján: Josquin des Pres, Tinódi Lantos Sebestyén Korszak, zeneszerző, mű és műfajának meghatározása a megadott zeneszerzők műveinek alapján: J. S. Bach, Händel Korszak, zeneszerző, mű és műfajának meghatározása a megadott zeneszerzők műveinek alapján: Haydn, Mozart, Beethoven

FEJLESZTÉSI FELADATOK

- A zeneművek gondolati tartalmát kifejező eszközök felismerésére, átélésére és értelmezésére alkalmas képességek kialakítása
- Egy-egy zeneszerzőre jellemző alkotói sajátosságok felismerése
- Hosszabb, összetettebb koncentrációt igénylő zenei anyag befogadásának képessége

- Összefüggés felfedezése a zenei stíluskorszakok és a történelmi események, irodalmi alkotások között
- A zeneművekről történő önálló véleményalkotás képességének kialakítása
- Tanulói kutatás, információgyűjtés könyvtár, internet segítségével, kiselőadások.
- Tanulói hangszeres bemutatás, tanári hangszeresénekes előadás.
- Hangversenylátogatás

FOGALMAK

az adott zenehallgatási anyaggal kapcsolatos fogalmak, szakkifejezések jegyzéke alapján

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Részvétel hangversenyeken
- Élménybeszámoló készítése a hallott hangversenyek kapcsán
- Adatgyűjtések a zenetörténet feldolgozásához
- Zeneművek zenetörténeti rendszerezése
- Koncertfilm megtekintése
- Kiállítás megszervezése híres magyar zeneszerzőkről, zenekarokról, előadóművészekről, zeneművekről, koncerthelyszínekről
- A lakóhely zenei emlékeinek összegyűjtése, megtekintése
- Kiselőadás készítése különböző hangszerekről, zenei műfajokról, zeneszerzőkről, zeneművészekről
- Kiselőadás készítése a népzenei gyűjtések történetéről
- Kiselőadás a hangszerekről (megszóltatási módjuk, felépítésük, képek, videók, animációk, applikációk felhasználásával)
- Az elektronikus média által nyújtott lehetőségek tanári irányítású használata

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Mozgókép- és médiaismeret: szorosan kapcsolódó témákban
- Magyar nyelv és irodalom: a műzene irodalmi kapcsolódásai.
- Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: a zene történelmi kapcsolódásai.
- Vizuális kultúra: önkifejezés, érzelmek kifejezése többféle eszközzel.
- Informatika: zenei információgyűjtés és az internet segítségével).

ZENEHALLGATÁS ANYAGA

- Népi hangszerek felismerése, megnevezése (furulya, duda, citera, tekerő, cimbalom) a tankönyvhöz tartozó hanganyagokról.
- Josquin: Ave vera virginitas
- Tinódi Lantos Sebestyén: Egervár viadaljáról való ének
- Johann Sebastian Bach. h-moll szvit Johann Sebastian Bach: II. Brandenburgi verseny
- Georg Friedrich Händel: Messiás - Halleluja kórus
- J. Haydn: „Oxford” szimfónia (No. 92) IV. tétel
- W. A. Mozart: Figaro házassága (F dúr kavatina)
- L. van Beethoven: V. szimfónia

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

- A tanulók az énekes anyagból 11 népdalt két versszakkal emlékezetből, és 10 műdalt és műrészletet részben kottából, részben emlékezetből kifejezően énekelnek csoportosan és egyénileg acapella és választhatóan hangszeres előadásban.
- A tanulók a generatív tevékenységek eredményeként érzékeljék, ismerjék fel a zenei kifejezés, a forma, műfaj és a zenei eszközök közti összefüggéseket.

- A kottakép elemeit és az alapvető zenei kifejezéseket ismerjék fel, értelmezzék, reprodukálják.
- A tanulók ismerjék fel a zenehallgatási anyag műveit 2-3 perces részletek alapján is.
- Tudjanak tájékozódni a tanult műfajokban, stíluskorszakokban, tudjanak róluk – írásban és szóban – kiselőadást tartani, esszét készíteni.
- Tudjanak egy egyszólamú, hangnemben maradó, periódus terjedelmű dallamot átírni a tanult hangnemekben betűkottából a vonalrendszerben violinkulcsban.
- Ismerjék a hangközöket és a hármashangzatokat alaphelyzetben

12. évfolyam

BEVEZETŐ

A Kerettanterv témakörei:

- Zeneművek /Énekes anyag – 14 óra
- Zenei reprodukció/Műelemzés, kreatív készségfejlesztés – 4 óra
- Zenei reprodukció/Zeneelmélet, kottaolvasás, dallamírás – 16 óra
- Zenei befogadás/Zenetörténet – 18 óra
- Zenei befogadás/Zenehallgatási anyag – 8 óra

A témakörök és a fejlesztési feladatok átfedik egymást, egy-egy fejlesztési feladat több különböző témakörben is megjelenik, ezáltal a tanórákon belül is érvényesül a komplexitás.

Zeneművek/ Énekes anyag

ISMERETEK

- Különböző korszakok – különböző előadói stílusok a műzenében
- 10-12 mű éneklése tiszta intonációval az életkori sajátosságokat figyelembe véve (egyénre szabott kezdőhangról), a következő kategóriák mindegyikéből:
 - Egy romantikus dal éneklése szöveggel emlékezetből, tanári zongorakísérettel.
 - Egy a századforduló korából való zenemű részletének éneklése kottából szolmizálva.
 - Egy-egy téma éneklése szolmizálva kottából Bartók Béla és Kodály Zoltán műveiből.
 - A tanult zeneművekből válogatva, három XX. századi zenei szemelvény éneklése kottából (szabadon választva: szöveggel vagy szolmizálva 3#-3b-ig)
 - Periódus terjedelmű, modulálás nélküli klasszikus zenei idézetek lapról olvasása szolmizálva (2#-2b-ig).
 - Tíz népdal előadása szöveggel, két versszakkal emlékezetből (eltérő stílusú és más-más tájegységről gyűjtött), egy nemzetiségi vagy más nép népdala.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS KÉSZSÉGEK

- Hallás utáni daltanulással elsajátított magyar népdalok és felismerő kottaolvasással elsajátított műzenei szemelvények éneklése
- Előadói készségük kifejező, átélt, tiszta intonációjú énekléssé fejlesztése
- A hangszerkísérethez és az éneklő közösséghez való alkalmazkodási képesség fejlesztése
- A dalokban megjelenített élethelyzetek, érzelmi állapotok megértése
- Egyéni éneklés „a cappella”, hangszerrel, szöveggel, hangzókkal, szolmizálva, egy vagy több szólamban.

FOGALMAK

népzenei és műzenei dallamokhoz tartozó fogalmak, vokális műfajok

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- A zenei nevelés elsődleges tevékenységi formája az éneklés
- A kreativitás támogatása az éneklésnél, táncolásnál
- A Fejlesztési feladatok és Készségek elnevezésű részben javasoltak alkalmazása.

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- A hon- és népismeret, hit-és erkölcsstan, történelem, földrajz, vizuális és digitális kultúra tantárgyakkal szorosan kapcsolódó témákban, egyes témákban a matematika, fizika, biológia területeinek érintése.
- Magyar nyelv és irodalom: verbális kifejezőkészség fejlesztése, dalok szövege, költői eszközök megfigyelése a zenei kifejezésben, magyar népballadák, népdalok, szimbolika.
- Idegen nyelvek: más népek dalai eredeti szöveggel.

Zenei reprodukció/Műelemzés, kreatív készségfejlesztés

ISMERETEK

- Kreatív közreműködés a tanult ritmikai, metrikai, dallami és harmóniai elemekből létrehozott és a tanult formai eszközökkel szerkesztett kompozíciók megszólaltatásában.
- Rögtönzés és komponálás egyéni és csoportos formában.
- Az énekelt régi és új stílusú magyar népdalok elemzése a következő szempontok alapján: dallamvonal, sorszerkezet, hangkészlet, hangsor megállapítása, besorolás az alapvető stílusrétegekbe.

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- Egyéni, csoportos ének, ritmus, mozgás, hangszer, vizuális megoldások

FOGALMAK

minden korábban szereplő fogalom, a szakkifejezések jegyzékben leírtak

TEVÉKENYSÉGEK

- Az improvizáció és a kreativitás támogatása a tanult ritmikai és dallami elemek felhasználásával
- Ritmikai játékok
- Zenei kérdés, válasz rögtönzése
- Kottairáshoz alkalmas szoftverek használatának megismerése
- A Fejlesztési feladatok, Készségek elnevezésű részben megfogalmazottak alkalmazása.

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Testnevelés: ritmika megjelenítése, megélése mozgással.
- Magyar nyelv és irodalom: szöveg hangsúlyok, prozódia.
- Matematika: absztrakt gondolkodás fejlesztése a zenei formákon keresztül.
- Vizuális kultúra: önkifejezés, érzelmek kifejezése többféle eszközzel.

Zenei reprodukció/ Zeneelmélet, kottaolvasás, dallamírás

ISMERETEK

- A tanult anyagban leggyakrabban előforduló zenei műszavak, fogalmak, előadási jelek, hangszerek ismerete (lásd Szakkifejezések).

- Oktávig terjedő hangközök, hármashangzatok, négyeshangzatok ismerete és lejegyzése szolmizációs nevekkal.
- Periódus terjedelmű klasszikus témák éneklése.
- Egy egyszólamú, hangnemben maradó, periódus terjedelmű dallam átírása betűkottából a vonalrendszerbe violinkulcsban (2#-2b-ig)

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- Lapról éneklési készség fejlesztése
- A tanult zeneelméleti elemek készségszintre emelése
- A zenei formaérzék fejlesztése
- Dallamírás gyakorlatának megszerzése

FOGALMAK

minden korábban szereplő fogalom, a szakkifejezések jegyzékben leírtak

TEVÉKENYSÉGEK

- Hangszeres játék bekapcsolása
- Zeneelméleti ismeretek hallás alapján történő leírása
- A tanult elemek használatával rögtönzés
- Betűkotta és a vonalrendszer párhuzamos kezelése

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Vizuális kultúra: vizuális jelek és jelzések használata.

Zenei befogadás/Zenetörténet

ISMERETEK

- A zenetörténeti korszakok általános jellemzése, a társművészeti kapcsolódások bemutatása.
- A zene rendszerezésének különböző szempontjai (pl. kronológia, műfaj, forma, funkció, abszolút zene – programzene):
 - A romantikus dal, jellegzetes vonásainak ismerete.
 - A programzene jellemzése.
 - A szimfonikus költemény műfaji meghatározása.
 - Liszt Ferenc életútjának vázlatos ismertetése, főbb műveinek felsorolása.
 - A nemzeti romantika jellemzése. Erkel Ferenc életútjának vázlatos ismertetése, főbb műveinek felsorolása.
 - A zenei impresszionizmus bemutatása (melodika, ritmika, hangkészlet, hangszerelés)
 - Bartók Béla és Kodály Zoltán életművének bemutatása (életút, főbb művek).
 - A XX. század főbb zenei irányzatainak megnevezése.
 - Kortárs magyar szerzők és főbb műveik felsorolása.
 - Az amerikai zene fejlődésének, a dzsessz és hatásának leíró jellegű bemutatása.
 - A zene kapcsolatainak feltárása a társművészetekkel, irodalommal, történelemmel, kultúrtörténettel a szintézis teremtés igényével

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- A befogadás pályáinak szélesítésével, személyes – esztétikai, intellektuális, gyakorlati – zenei élmények szerzésével, irányított és önálló feldolgozással a személyiség és az esztétikai érzék fejlesztése.
- Tanulói hangszeres bemutatás, tanári hangszeres-énekes előadás. Hangversenylátogatás. Elektronikus forrás.

FOGALMAK

Népzene – műzene, világi zene – egyházzene, abszolút zene – programzene a szakkifejezések jegyzéke alapján, minden korábban szereplő fogalom.

TEVÉKENYSÉGEK

- Tanulói kutatás, információgyűjt és könyvtár, internet segítségével, kiselőadások.
- Tanulói hangszeres bemutatás, tanári hangszeres-énekes előadás.
- Hangversenylátogatás.

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Magyar nyelv és irodalom: a műzene irodalmi kapcsolódásai, átköltés, humor.
- Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: a zene történelmi kapcsolódásai, zene a főúri rezidenciákon, zene a liturgiában, polgárosodás és a nyilvános koncerttermek, operaházak.
- Vizuális kultúra: önkifejezés, érzelmek kifejezése többféle eszközzel.
- Idegen nyelvek: zenehallgatási anyag idegen nyelven.
- Informatika: információgyűjtés az internet segítségével.

Zeneművek/zenehallgatási anyag

ISMERETEK

- A hallgatott zeneművek zenetörténelmi és főbb műfaji jellemzőinek azonosítása
- A zeneszerzők helye a különböző zenetörténelmi korokban
- Hangszerek fejlődése a népzene és a műzene történetében
- Az adott zenemű történelmi, irodalmi és kultúrtörténelmi vonatkozásainak megismerése
- A zeneművekben megfogalmazott gondolatok társítása hangszerelési, szerkesztési megoldásokkal, kompozíciós technikákkal, formai megoldásokkal
- A hallgatott zenei szemelvény társművészeti megjelenése
- A Műjegyzékben szereplő művek felismerése a továbbiakban megadott szempontok szerint, CD vagy hangkazettáról történő lejátszás alapján.
 - Népi hangszerek: furulya, duda, citera, tekerő, cimbalom felismerése, megnevezése.
 - Korszak, zeneszerző, mű és műfajának meghatározása a megadott zeneszerzők műveinek alapján: Erkel Ferenc, Liszt Ferenc, Verdi, Muszorgszkij.
 - Korszak, zeneszerző, mű és műfajának meghatározása a megadott zeneszerzők műveinek alapján: Ravel XX. századi és kortárs zene
 - Korszak, zeneszerző, mű és műfajának meghatározása a megadott zeneszerzők műveinek alapján: Bartók Béla, Kodály Zoltán, Orff, Gershwin

FEJLESZTÉSI FELADATOK

- A zeneművek gondolati tartalmát kifejező eszközök felismerésére, átélésére és értelmezésére alkalmas képességek kialakítása
- Egy-egy zeneszerzőre jellemző alkotói sajátosságok felismerése
- Hosszabb, összetettebb koncentrációt igénylő zenei anyag befogadásának képessége
- Összefüggés felfedezése a zenei stíluskorszakok és a történelmi események, irodalmi alkotások között
- A zeneművekről történő önálló véleményalkotás képességének kialakítása
- Tanulói kutatás, információgyűjtés könyvtár, internet segítségével, kiselőadások.
- Tanulói hangszeres bemutatás, tanári hangszeresénekes előadás.
- Hangversenylátogatás

FOGALMAK

az adott zenehallgatási anyaggal kapcsolatos fogalmak, szakkifejezések jegyzéke alapján

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Részvétel hangversenyeken
- Élménybeszámoló készítése a hallott hangversenyek kapcsán
- Adatgyűjtések a zenetörténet feldolgozásához
- Zeneművek zenetörténeti rendszerezése
- Koncertfilm megtekintése
- Kiállítás megszervezése híres magyar zeneszerzőkről, zenekarokról, előadóművészekről, zeneművekről, koncerthelyszínekről
- A lakóhely zenei emlékeinek összegyűjtése, megtekintése
- Kiselőadás készítése különböző hangszerekről, zenei műfajokról, zeneszerzőkről, zeneművészekről
- Kiselőadás készítése a népzenei gyűjtések történetéről
- Kiselőadás a hangszerekről (megszólaltatási módjuk, felépítésük, képek, videók, animációk, applikációk felhasználásával)
- Az elektronikus média által nyújtott lehetőségek tanári irányítású használata

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Mozgókép- és médiaismeret: szorosan kapcsolódó témákban
- Magyar nyelv és irodalom: a műzene irodalmi kapcsolódásai.
- Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: a zene történelmi kapcsolódásai.
- Vizuális kultúra: önkifejezés, érzelmek kifejezése többféle eszközzel.
- Informatika: zenei információgyűjtés és az internet segítségével).

ZENEHALLGATÁS ANYAGA

- Népi hangszerek felismerése, megnevezése (furulya, duda, citera, tekerő, cimbalom) a tankönyvhöz tartozó hanganyagokról.
- Liszt Ferenc: Les Préludes
- Erkel Ferenc: Bánk bán (Keserű bordal, Hazám, hazám)
- G. Verdi: Nabucco - Rabszolgák kora
- M. Muszorgszkij: Egy kiállítás képei
- M. Ravel: Bolero
- Bartók Béla: Concerto
- Kodály Zoltán: Psalmus Hungaricus
- G. Gershwin: Rhapsody in Blue
- C. Orff: Carmina Burana - O, Fortuna

A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELEI

- A tanulók az énekes anyagból 11 népdalt két versszakkal emlékezetből, és 10 mūdalt és mūrészletet részben kottából, részben emlékezetből kifejezően énekelnek csoportosan és egyénileg acapella és választhatóan hangszeres előadásban.
- A tanulók a generatív tevékenységek eredményeként érzékeljék, ismerjék fel a zenei kifejezés, a forma, műfaj és a zenei eszközök közti összefüggéseket.
- A kottakép elemeit és az alapvető zenei kifejezéseket ismerjék fel, értelmezzék, reprodukálják.
- A tanulók ismerjék fel a zenehallgatási anyag műveit 2-3 perces részletek alapján is.
- Tudjanak tájékozódni a tanult műfajokban, stíluskorszakokban, tudjanak róluk – írásban és szóban – kiselőadást tartani, esszét készíteni.
- Tudjanak egy egyszólamú, hangnemben maradó, periódus terjedelmű dallamot átírni a tanult hangnemekben betűkottából a vonalrendszerben violinkulcsban.
- Ismerjék a hangközöket és a hármashangzatokat fordításaikkal együtt
- Ismerjék az egyes zenetörténeti korok és a kapcsolódó társművészetek összefüggéseit.
- Ismerjék Liszt Ferenc, Erkel Ferenc, Bartók Béla és Kodály Zoltán életútját

Komplex készségfejlesztés

ISMERETEK

- A korábban tanult ritmikai, dallami ismeretek frissítése, elmélyítése, alkalmazása
- A törzshangok és a módosított hangok szerepének ismerete
- A zenetörténet jellegzetes műfajainak ismerete

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- Részvétel közös kreatív zenélési formákban, a zeneművek befogadásának előkészítéséhez
- A többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése
- Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban
- A zenei formaérzék fejlesztése
- A kreativitás, fantázia fejlesztése, közösségi élmény megélése

FOGALMAK

minden korábban szereplő fogalom

TEVÉKENYSÉGEK

- Az improvizáció és a kreativitás támogatása a tanult ritmikai és dallami elemek felhasználásával
- Ritmikai játékok
- Zenei kérdés, válasz rögtönzése
- Kottairáshoz alkalmas szoftverek használatának megismerése
- A Fejlesztési feladatok, Készségek elnevezésű részben megfogalmazottak alkalmazása a hangközök és egyszerű harmóniák megfigyelésének és meghallásának gyakorlására.

TANTÁRGYKÖZI INTEGRÁCIÓ

- Testnevelés, matematika, magyar irodalom tantárgyakkal szorosan kapcsolódó témákban

Egyéb

A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI

Reprodukálás

- Éneklés
 - Népzene
 - Műzene
 - Zeneelmélet
 - Felismerő kottaolvasás/Lapról olvasás
- Műelemzés
 - Népzene
 - Műzene

Befogadás

- Zenetörténet
 - Népzene
 - Műzene
- Zenefelismerés
 - Műzene
 - Népzene
- Zeneelmélet
- Dallamírás

KÖVETELMÉNYEK, AMELYEK TELJESÍTÉSE MELLETT TEHETŐ ÉRETTSÉGI VIZSGA

Középszintű érettségi

Általános követelmény

- **éneklés:** helyes hangzóformálás, - pontos szövegejtés, - intonációs biztonság az érettségi követelményekben az ajánlott népdal- és műdal jegyzékben felsorolt dalok
- **felismerő kottaolvasás:** középnehéz, periódus terjedelmű, modulálás nélküli dallam szolmizálva vagy hangnévvel (2#-2b-ig)
- **műelemzés:** az énekelt anyaghoz kötődő általános zenei ismeretek vázlatos kifejtése, a speciális formai, zeneelméleti jellemzők ismertetése az érettségi vizsgakövetelményben megadott szempontok alapján
- **kottázási** alapismeretek: dallam átírása betűkottából a vonalrendszerbe vagy fordítva, vonalrendszerből betűkottára
- **zeneelmélet:** az érettségi követelményekben felsorolt és a tanult anyaghoz kapcsolódó szakkifejezések, zenei elemek felismerése, tudatos használata (hangok, hangközök, hangsorok, formák, metrum és ritmusértékek)
- **zenefelismerés** az érettségi követelményekben szereplő műjegyzékben felsorolt művek felismerése - korszak illetve évszázad, - zeneszerző, - mű címe, részlet (tétel) címe, - műfaj, - forma beazonosítása alapján
- **zenetörténet:** az érettségi vizsgakövetelményekben felsorolt, név szerint említett zeneszerzők munkásságának vázlatos ismerete, a zenetörténeti korszakok általános jellemzése, a társművészeti kapcsolódások bemutatása, a korszakok történelmi, társadalmi háttérének átfogó ismerete. a szakkifejezések, a magyar népdalok stílusrétegeinek, a kapcsolódó népszokások, jeles napok, a rendszerezés szempontjainak ismerete, a népzene gyűjtés, rendszerezés vázlatos áttekintése

Ajánlott, speciális követelmény

- zeneiskolai tanulmányok 3 évfolyamának elvégzése
- hangszertudás

Emeltszintű érettségi

- vizsgakövetelményei feltételezik az ének-zene tárgy iránti nagyobb érdeklődést, vonzódást és annak szándékát is, hogy a vizsgázó valamely zenei követelményeket támogató felsőoktatási intézménybe kíván felvételt nyerni.
- tudásnál előtérbe kerül az elért zenei képességekben, az elvárható zenei ismeretekben kimutatható, alaposabb összefüggéseket is feltáró tájékozottság vizsgálata.
- emellett új ismereteket is tartalmaz

Általános követelmény

- **énekítés:** helyes hangzóformálás, - pontos szövegejtés, - intonációs biztonság az érettségi követelmények műjegyzékében található összes dalának kötelező ismeretével
- **felismerő kottaolvasás:** középnehéz, periódus terjedelmű, moduláló dallam éneklése szolmizálva vagy hangnévvel (4#-4b-ig)
- **műelemzés:** az énekelt anyaghoz kötődő általános zenei és művészettörténeti ismeretek vázlatos kifejtése, a speciális formai, zeneelméleti jellemzők ismertetése az érettségi vizsgakövetelményben megadott szempontok alapján
- **kottázási** alapismeretek: nyolc-tíz ütem terjedelmű, hangnemben maradó, egyszólamú dallam diktálás utáni lejegyzése violinkulcsban (4# - 4b-ig) és nyolc-tíz ütem terjedelmű, egyszerű kétszólamú dallam diktálás utáni lejegyzése violinkulcsban vagy violin- és basszukulcsban (4# - 4b-ig).
- **zeneelmélet:** az érettségi követelményekben felsorolt és a tanult anyaghoz kapcsolódó szakkifejezések, zenei elemek felismerése, tudatos használata violin- és basszukulcsban (decimáig terjedő hangközök, alaphelyzetű és fordított dúr, moll, szűkített, bővített hármashangzatok, a domináns szeptimakkord, formák, metrum és ritmusértékek, a teljes kvintkör ismerete)
- **zenefelismerés** az érettségi követelményekben szereplő műjegyzék alapján ismert műrészleteken kívül tartalmazhat olyan ismeretlen zenei szemelvényeket is, ahol a vizsgázónak hangszert kell felismernie, vagy a hallott művet a megfelelő zenetörténeti stíluskorszakban kell elhelyeznie
- **zenetörténet:** az érettségi vizsgakövetelményekben felsorolt, név szerint említett zeneszerzők munkásságának vázlatos ismerete, a zenetörténeti korszakok általános jellemzése, a társművészeti kapcsolódások bemutatása, a korszakok történelmi, társadalmi háttérének átfogó ismerete, a szakkifejezések, a magyar népdalok stílusrétegeinek, a kapcsolódó népszokások, jeles napok, a rendszerezés szempontjainak ismerete, Vikár Béla, Kodály Zoltán, Bartók Béla népdalgyűjtő munkájának bemutatása: gyűjtőhelyek, gyűjtési, lejegyzési módszerek ismerete, a rendszerezés vázlatos áttekintése

Ajánlott, speciális követelmény

- zeneiskolai tanulmányok 6 osztályának elvégzése
- hangszertudás

AZ ÉRETTSÉGIRE BOCSÁTÁS FELTÉTELEI:

- Két év érettségi felkészítőn részvétel heti két tanítási órában a 11-12. évfolyamon.
- Amennyiben ez a feltétel nem teljesülhet, próbaérettségi megírásával, szóbeli meghallgatás által a szaktanár dönti el, hogy a diák rendelkezik-e az érettségi követelmények szerint megfelelő ismeretekkel, fel tud-e készülni a hátralévő idő alatt az érettségi vizsga teljesítésére.

MŰJEGYZÉK

- Népdalok:
 - A bolhási kertek alatt...
 - A Vidróczki híres nyája...
 - A csitári hegyek alatt...
 - A jó lovas katonának...
 - Akkor szép az erdő...
 - Által mennék én a Tiszán...
 - A szeretet próbája...
 - A Vidrócki híres nyája...
 - Béres legény...
 - Bújosik az árva madár...
 - Bús a kis gerlice...
 - Duna parton van egy malom...
 - Elindultam szép hazámból...
 - Elmegyek, elmegyek...
 - Erdő, erdő, de magos a teteje...
 - Erdő mellett estvéledtem...
 - Érik a szőlő...
 - Este van már...
 - Gerencséri utca...
 - Gyújtottam gyertyát...
 - Hej, Dunáról fúj a szél...
 - Hej, igazítsad...
 - Hej rozmaring, rozmaring...
 - Kőműves Kelemen balladája...
 - Körösfői kertek alatt...
 - Leszedik a szőlőt...
 - Magos a rutafa...
 - Megrakják a tüzet...
 - Rákóci kocsmába...
 - Röpülj páva, röpülj...
 - Sok számos esztendőket... (a Sok Zsuzsanna napokat változata)
 - Széles a Balaton vize...
 - Szép a gyöngyvirág egy csokorba...
 - Szivárvány havasán...
 - Tiszán innen, Dunán túl...
- Műdalok, műzenei szemelvények:
 - Szeikilosz sírverse (Devecseri Gábor versével)
 - Ut queant laxis. Dies irae... - gregorián dallam
 - Moniot d' Arras: Nyári ének
 - Tinódi Lantos Sebestyén: Egervár viadaljáról való ének
 - Bocsásd meg Úristen (Balassi Bálint)
 - Ungaresca (Édes rózsám ...)

- J. S. Bach: Már nyugosznak a völgyek - korál dallam
- G. F. Händel: Győzelmi kórus - első szakasz
- G. F. Händel: Csordul a könnyem
- Vivaldi: A négy évszak – Tavasz-téma
- J. Haydn: Szerenád
- J. Haydn: G-dúr, („Üstdob”) szimfónia (No. 94) - II. tétel témája
- W. A. Mozart: Vágyódás a tavasz után - 1. versszak
- W. A. Mozart: Egy kis éji zene I. tétel főtéma
főtéma-szakasz (18 ütem)
- L. van Beethoven: A tarisznyás fiú dala (Mormotás fiú dala)
- L. van Beethoven: IX. szimfónia - IV. tétel - Örömóda
- Simonffy Emil: Három a tánc...
- F. Schubert: Pusztai rózsa
- F. Schubert: A hársfa
- Erkel Ferenc: Bánk bán – Keserű bordal
- Erkel Ferenc: Hunyadi László – Meghalt a cselszövő
- Liszt Ferenc: Szerelmi álmok témája
- Liszt Ferenc: Hajnalozó
- G. Verdi: Nabucco - Rabszolgák kara (a téma első része)
- Gaudeamus igitur
- M. Ravel: Bolero - a téma első része
- Kodály Zoltán: Psalmus Hungaricus – Zsoltár dallam
- Kodály Zoltán: Galántai táncok - rondótéma
- Bartók Béla: Este a székelyeknél - főtéma
- Bartók Béla: A kékszakállú herceg vára című opera az V. ajtó - téma
- Old Black Joe - spirituale
- G. Gershwin: Porgy és Bess című opera – Porgy dala
- G. Gershwin: Kell a ritmus
- Karai József: Estéli nótázás (Ha folyóvíz volnék)

SZAKKIFEJEZÉSEK

- a cappella
- a tempo
- adagio
- alaphang
- allegro
- alt
- ambitus
- andante
- ária
- atonalitás
- augmentálás
- ballada
- bariton
- basso continuo
- basszus
- bicinium
- coda
- concerto
- concerto grosso

- crescendo
- da capo
- dalciklus
- dalforma
- daljáték
- decrescendo
- diminuálás
- dinamika
- dodekafónia
- dór
- duett
- duó
- dúr
- dzsessz
- egyneműkar
- előjegyzés
- eol
- expresszionizmus
- férfikar
- folklorizmus
- forte
- fríg
- fuga
- giusto
- gregorián
- gyerekkar
- hangköz
- hangnem hangnevek
- hangsor
- hangszercsoportok
- hangszeres karakterdarab
- hangzat
- hármashangzat
- hexachord
- homofon
- imitáció
- impresszionizmus
- improvizáció
- induló
- instrumentális
- intermezzo
- ion
- kadencia (népzene)
- kamarazene
- kánon
- kantáta
- korál
- Köchel-jegyzék
- kromatika

- kvartett
- kvintett
- largo
- legato
- lento
- líd
- Lied
- lokriszi
- madrigál
- marcato
- mazurka
- melizmatikus
- menüett
- metrum
- mezzoforte
- mezzopiano
- mezzoszoprán
- mise
- mixolíd
- moderato
- moll
- motetta
- neoklasszicizmus
- neuma
- nőikar
- nyitány
- opera
- opus
- oratórium
- osztinató
- parlando
- partitúra
- passacaglia
- passió
- pentachord
- pentatónia
- periódus
- piano
- polifon
- preludium
- rákfordítás
- ráktükör
- recitativo
- refrén
- rondó
- rubato
- sequentia
- spirituálé
- staccato

- számozott basszus
- szcenikus kantáta
- szekvencia
- szextett
- szillabikus
- szimfónia
- szimfonikus költemény
- szonáta
- szoprán
- szvit
- tenor
- tercett
- tonalitás
- trió
- trubadúr
- trouvère
- tutti
- tükörfordítás
- ungarésca
- unisono
- variáció
- vegyeskar
- verbunkos
- versenymű
- vezetőhang
- vivace
- vokális vonósnégyes

Az érettségi követelmények a 2024. tanévre a következő linken érhető el:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erttsegi/vizsgakovetelmenyek2024/enek_zene_2024_e.pdf

Az https://www.oktatas.hu/kozneveles/erttsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2024tol közzétett adatok alapján.